

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones Occurrentes & Funebres

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

III. Beatam dicunt Virginem Patriarchæ & Prophetæ. Quia Virgo illorum
Solatium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51821)

3. Beatam dicunt Virginem Patriarchæ & Prophetæ.
Quia Virgo illorum solatium.

Principium sumamus ab Adamo, qui dedit generi humano principium. De illo sic habet Servus Dei Petrus Geremias *serm. 1. de Annunc.* cum in hunc modum de S. Virgine loquitur. Ecce Virgo quæ lætificavit Patrem suum Adam, tristem de peccato suo, & fuit sibi revelatio facta de Virgine illis verbis, dictis à Deo serpenti, *Inimicitias ponam inter te & mulierem.*

Sed amplius aliquid docet S. Bernardus *tom. 1. serm. 61. art. 1. cap. 2.* cum ait. Adam & Eva ex propria transgressione non solum mortis sed & annihilationis exterminium meruerunt; sed propter reverentiam & singularissimam dilectionem, quam habebat ad Virginem, Deus eos præservavit, quia eam ab æterno super omnes creaturas Deo non uniendas, quo creandæ sunt, superexcessivè dilexit; propterea præservati sunt Protoplasti nec ut merebantur in nihilum redacti. Ratio hujus est, quia hæc benedicta Puella erat in lumbis Adæ secundum feminalem rationem. Addit Lyraus in *Trysagio.* Revelatum fuisse statim in paradiso nomen Virginis ad plenum primorum Parentum solatium. Et certè Bernardus *serm. super signum magnum ait.* Longè ante Patribus (Hæc S. Virgo) est repromissa, mysticis prænunciata miraculis, & oraculis Propheticis. Progredimur ad Sethum Filium Adami, sed in varietate opinionum, & ipsi opinamur.

Narratio sic habet ex *zonara lib. 5. Annal. Constantinopoli* inventum est sepulchrum in quo aureæ tabulæ inscripta hæc legebantur: Christus nascetur ex Virgine & ego credo in eum. *Alij vero ita habent.* Propè Constantinopolim inventa est aurea lamina in sepulchro, quod alij Hermetis Sapientis Ægyptij, alij Platonis crediderunt. Lamina ejusmodi inscriptionem habuit: Christus nascetur ex Maria Virgine, credo in eum. Sub Constantino & Irene Imperatoribus, iterum me sol videbis. Referunt hanc historiam Paulus Diacon. *hisor. miscell. lib. 23. Anno 774. Sigibertus An. 782. S. Antonin. summa p. 4. tit. 15. c. 31. parag. 2.* Hoc cadaver ut fortasse alicujus edocti à Prophetis aut Patriarchis fidem veram, sinerem mihi persuaderi; ita non assentior ijs qui volunt esse Sethi: cum aliam pro ipsa asserant cadaveris repetitionem Genebrardus *Chronici lib. 31. cap. 26.* vel Geerbrandus à Leydis *Ord. Carmelit. in Chronico Comitum Hollandiæ & Episcoporum ultrajectensium.* Res sic habet: Anno 1374. jussu Sybillæ Hungarorum Reginae cum facultate Babyloniorum Soldani vallem Josaphat ingressi fossores invenerunt sepulchrum lateritium, & in eo cadaver integrum miræ magnitudinis, barbâ promissâ, & capillis maximis, ovinis pellibus integris obvolutum, & quidem capiti subjecta erat integra pellis ovilla longa triginta pedes, ad caput cadaveris tabella reperta, quæ literas hebraicas incisas

L

hoc

hoc sensu referebat. Ego Seth tertius Filius Adæ credo in IESUM Christum Filium Dei, & in Mariam Matrem ejus de lumbis meis venturos. Hæc oculatus testis Joan. Villarius transcripsit Joanni de solertia Socio Genebrardi. Item testatur Martinus Polonus Episcopus Cosentinus, & ex eo Rodericus Sanctius Episcopus Palentinus p. 3. hyst. Hisp. cap. 40. ac tandem Bzovius Anno 1231. num. 9. Angelus in sermone de Virginis excellentia quem dictavit S. Brigittæ cap. 8. Describit solatium quod accepit Abraham cum illi fuit revelata S. Virgo. Creditur quoque Abraham de hac futura Filia (Maria) magis quam de Isaac filio suo exultasse, atque majori charitate quam Isaac filium suum dilexisse. Et postea. Præcius itaq; Abraham hanc Virginem quæ Deum pareret de generatione sua debere procedere, plus de ipsa sola consolatus est, quam de omnibus filijs & filiabus suæ stirpis.

De Moyse narrat quod sequitur S. Methodius bom. de Purific. dum explicat illud Exodi 34. Ignorabat quod cornuta esset ejus facies ex consortio Dei, sic commentatur. Nonne Moyse ille magnus propter figuras intellectu difficiles, quæ te Virgo (S. Virginem alloquitur) tangebant, diutius in monte commoratus; ut ignota te (ô Casta) Sacramenta edoceret, sed non tam facillè hunc Prophetam mittamus, ille ut habet orat. 2. de Assumpt. Damasc. per simulachrum quoddam & umbram Mariæ tantus Legislator & Princeps creatus est. Hoc est apud rubum & ardentem, & incombustum. Ubi cum ipse solatium accepisset, sive per se sive per suos solatium de Virgine S. posteris transferipit, uti est apud P. Kircherum in prodr. ubi exiguæ rupi hæc verba incidit. Deus concipere faciet Virginem, & ipsa pariet Filium, Davidis solatium. Colligamus ex Brunone Astensi lib. 5. senten. cap. 1. ubi hæc habet. De hac Civitate (id est Maria) verè gloriosa & magna dicuntur nos solum ab hodiernis, sed & ab antiquis Patribus & Angelis. Nonne enim valde gloriosum est, quod de ea ipse David Pater ejus in hoc eodem psalmo dicit: Homo natus est in ea, & ipse fundavit eam Altissimus. Quantum solatium laudes suæ Filie tantas & tam veras prædicare! Davidi est dictum psalmo 131. De fructu ventris tui ponam super solum tuam. De quo Tertull. Venter iste non est ipsius Davidis qui parturus non erat, sed nec uxoris ejus, aliquem ergo de genere ejus ostendit, cuius ventris futurus esset fructus, Caro Christi, quæ ex utero Mariæ floruit. Aug. in psal. 131. De fructu ventris, quia de femina natus est Christus, quo Vir non accessit. Salomon in Cantic. totus est in describenda Virgine. Isaias ita describit futuram Virginem ac si jam natam conspexisset, ac præcipue cap. 7. De illa Jeremias cap. 31. Novum creavit Dominus super terram, semina circumdabit virum. De illa Daniel. sub imagine montis de quo abscissus lapis. De illa Ezechiel. 44. Porta hæc clausa erit, non aperietur, & vir non transibit per eam, quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam.

Quod

Quod in hunc modum exponit *S. Hieron. in Exech.* Hæc est Porta orientalis semper clausa & lucida, operiens in se vel ex se proferens Sancta Sanctorum, per quam Sol iustitiæ & Pontifex noster secundum ordinem Melchisedech ingreditur & egreditur, quatenus enim clausa erat, ejus perpetuam Virginitatem indicabat.

Sequitur *Elias 3. Reg. 18.* Contemplatus è mari ascendentem nubeculam, Dominæ hujus nomen intellexit, & ei sacellum præ gaudio ac veneratione, quod usque ad Annum Dni. 83. perduravit, erexit, uti docet *Joan. Patriar. Thom. à Jesu Olivarius. Marc. Alegrius in paradiso Carmeli decoris,* & insinuare videtur *Gregor. 13.* De Elia certè habet *s. Method. hom. in Purif.* ubi S. Virginæ in hunc modum affatur. Puritatis tuæ ô Virgo Elias præcius Propheta atque Imitator in spiritu, cum esset vitæ illius igniferæ, coronam sibi colligavit in hunc usque diem Divino suffragio morte superior declaratus. De *Eliseo idem ibid.* Te quoque ejusdem Eliæ Successor *Eliseus à Sapiente Magistro* his sacris initiatus, tanquam jam existentem quæ tamen nondum existebas, præfigurans, supra naturam signis quibusdam esse asseruit.

Verum tantisper è Judæa genteque fideli in Ægyptum & ad Idololatrias ad visendum captivum Ieremiam Prophetam digrediamur. De illo hæc habentur: Descenderat in Ægyptum cum reliquijs Iudæ Ieremias, popularibus æquè suis ac gentilibus multo commodo Propheta, sed non multus illius labori respondit fructus. Videbant Ægyptij Deos suos ligneos, & lapideos, sensu omni destitutos, & solo artificio, quod ipsimet impenderant cæteris faxis potiores: sed prævaluerunt apud eos veritate doctæ majorum fabulæ; prædixit itaque Propheta (uti *Author Ezech. & Comestor*) fanorum & idolorum ruinam postquam Virgo peperisset Filium, ac nè simul cum verbis oblivio prædictionem sepeliret, statuam è ligno, quæ Virginem cum Filio referret Ægyptijs reliquit, religiose in adyta, ac templa recepere monumentum, postea ad musæa Regum Ptolomæorum transtulerunt, è lignis Serhim facta creditur; ideoque non canosa, hæc Anicium in Galliam per S. Ludovicum Regem delata. Refert hæc *Divus Dorotheus M.* & quædam addit in sinopsi, ut sequitur.

Ieremias signum dedit Sacerdotibus Ægyptiacis, quod oporteat eorum idola concuti, & decidere per Servatorem Puerum ex Virgine nasciturum, & in præsepio jaciturum. Propterea nunc etiam Virginem in lecto, Infantem in præsepio collocant, & adorant. Et cum causam olim Ptolomæus percontaretur, responderunt mysterium esse ipsis à majoribus traditum, quod illi à S. Propheta acceperunt, quorum fides quomodo impleta indigitare potius quam dicere decet.

Reliquos Patriarcharum ac Prophetarum breviter complectimur cum *S. Ephrem init. de laud. B.V.* ubi hoc elogio S. Virginem exornat. Spes unica Patrum, Gloria Prophetarum, Lætitia Sanctorum, & Lumen probatissimorum, Abraham, Isaac, & Jacob, Decus Aaron, Splendor Moysis, & Vellus Gedeonis, Coetus Hierarchiarum, omniumque Sanctorum ac Virginum Corona, ob immensum fulgorem ac splendorem inaccessa. Quod extendit ad detentos in limbo *Rubilius Episcopus Recanatenfis in Magnificat lib. 2. cap. 22. dub. 7.* Qui erant in limbo ad Mariam ut eorum Liberatricem & Advocatam suspirabant. Quia ut docuit *S. Bernardinus tom. 1. serm. 61. cap. 2.* Omnes liberationes & indulgentias factas in veteri testamento non ambigo Deum fecisse solum propter hujus benedictæ Puellæ reverentiam & amorem, quibus eam Deus in sua prædestinatione præhonorandam cunctis operibus suis ab æterno ordinavit.

Sed jam Viris illustribus Veteris testamenti missis Sanctas illas Heroinas producamus. De Eva quod Mariæ fuerit typus loquuntur passim *Sacri Scriptores*. De Sara idem asserit *Hieron. in Matth.* De Rebecca juxta ejusdem interpretationem in nomine *hebr.* Nomen ipsum testabitur, quod vel significat *Ovem*, & sic optime Virginem depingit, quæ agnum genuit, vel significat *Videntem principia*; certè Virgo Sacra vidit singulari modo Principium per quod facta sunt omnia, vel idem dicit quod *Sceleris visum*, vidit & illa summum scelus Judæorum dum cruci Filium affigerent, vel *Arcana Numinis ineuntem*, quis magis intuitus quam ea, in quam Spiritus S. supervenit, qui solitus Prophetas sermone arcanorum implere?

Cum Maria Sorore Moysis confert *S. Ambrosius exhort. ad Virg.* nostram Virginem, dum ait. Terrâ ac mari clausum Hebræorum populum Virgo per maria peccata duxit. In Evangelio Authorem mundi & Redemptorem Virgo generavit. Quid Juditham, Estherem commemorem? Quid alia minora nominem?

4. Beatam dicit Antiquior Synagoga Judæorum, Quia ejus magnas excellentias agnovit.

Synagogæ nomine, hæc potissimum Rabbinos, antiquioris verò, eos qui circa tempora Christi nati floruerunt, accipimus. Omitto nihilominus illud quod narrat *Egesippus libr. supplementi. Evang. verit.* de Simeone illo qui Christum in ulnis accepit, de quo hæc habet. Cū esset Rabbi & in Synagoga interpretaretur *Isaia 39. Ecce Virgo (Hebraicè, Halma) concipiet*, delevit H. ut esset sensus. Ecce Juvenula quæ vox indifferens ad Virginem & Juvenem nuptam. Sed Divinitus litera restituta. Idem fecit secundò, & tertio, sed litera secundò & tertio redijt; ideo ad orationem recurrit, & in ea responsum Spiritus S. accepit: Eum non vitam mortem,